ČLENOVIA REDAKČ. RADY:
Ing. Milan Jakubík
Mgr. Ján Slosiarik
Beáta Pavúková
Martina Kolényová
Adriána Kormanová
Mgr. art. Rastislav Kyslý

OBSAH:

- Príhovor starostu
- Testovanie COVID19
- Oznamy
- Štatistika
- Obecné spolky
- Historické okienko
- Príspevky čitateľov

Č. VYDANIA
EV 5747/19
DÁTUM VYDANIA
21.01.2021
ROČNÍK
tretí
PORADOVÉ Č.:
1/2021
ISSN
ISSN 2644-481X

VYDAVATEĽ:
Obec Dobrá Niva
Nám. SNP 47/9
962 61 Dobrá Niva

IČO:
00319830

DOBRONIVSKÉ noviny

MESAČNÍK O TOM, ČO SA V OBCI DOBRÁ NIVA - DEDINA ROKA 2009 DEJE

PRÍHOVOR STAROSTU

Drahí Dobronivčania,

v rukách máte ďalšie vydanie Dobronivských novín, ktoré je zároveň aj prvým vydaním v roku 2021.

Najskôr mi však dovoľte sa vrátiť k tomu predchádzajúcemu roku 2020, na ktorý určite všetci do konca svojich životov nezabudneme. Rok 2020 bude navždy spätý s rozmachom nového ochorenia, ktoré vytrhlo ľudstvo z doposiaľ zaužívaných koľají a zmenilo pohľad ľudí na doterajší život. Väčšina vecí, zvyklostí a pravidiel, ktoré doposiaľ v našich životoch boli a ktoré sme považovali za samozrejmé až natoľko, že sme ich už ani nevnímali. Zrazu zo dňa deň akoby prestali existovať a v rámci ochrany svojho zdravia a životov, ale aj svojich blízkych sme sa museli podriadiť novým prísnym pravidlám, ktoré oklieštili našu slobodu. A nie je to len o rúškach.

Brány škôl ostali na dlhú dobu zatvorené, rovnako aj brány kostolov a reštauračných zariadení, pohyb a stretávanie ľudí bolo obmedzené. Zrušené boli všetky športové, spoločenské a kultúrne podujatia. S napätím sme sledovali štatistiku nakazených a dúfali v skoré ukončenie tejto pandémie, ktoré prišlo až začiatkom leta. Všetci sme si vydýchli a boli sme radi, že život sa vrátil späť do starých koľají. Avšak slová odborníkov o druhej vlne pandémie sa začali koncom leta plniť a rozmach pandémie začal exponenciálne rásť. Opäť sa zavreli školy, prevádzky, kostoly, zrušili sa všetky kultúrne, športové a spoločenské podujatia, obmedzil sa pohyb a stretávanie osôb. Nepomohli ani dve kolá celoplošného testovania a čísla nakazených a mŕtvych, ktoré tu boli počas celej prvej vlny v súčasnosti dosahujeme za 1 deň. Už to nie je tá neznáma choroba, ako v prvom kole. Už to nie sú len tie anonymné čísla, už sú to konkrétni ľudia, ktorých poznáme. V súčasnosti už každý z nás pozná niekoho, kto je, resp. bol súčasťou tej štatistiky nakazených a aj pozná niekoho, kto bohužiaľ podľahol tomuto ochoreniu. Tak Vás prosím, nebuďme voči tomuto ľahostajní a slepí a spoločnými silami bez ohľadu, kto má aký politický názor, bez ohľadu, kto má aký názor na kroky vlády, buďme naozaj zodpovední hlavne voči rizikovým skupinám ľudí a správajme sa tak, ako by sme sami boli chorí a nechceli nakaziť našich blízkych a akoby všetci okolo boli chorí a nechceli by sme sa sami nakaziť. Každý má právo na svoj vlastný názor a nikto mu ho nebude brať, no musí si každý uvedomiť, že jeho práva končia tam, kde začínajú práva iného. Síce sú pomyselné nožnice vyhrotených názorov rozovreté ako nikdy pred tým a bude veľmi ťažké nájsť kompromis medzi dvomi tábormi, no prosím Vás uvedomme si to základné, že sme na jednej lodi a sami vieme, že správanie jednotlivca má

TESTOVANIE COVID19

HISTORICKÉ OKIENKO

KONEČNE

dosah aj na ostatných. A to nielen v tom negatívnom, ale aj pozitívnom slova zmysle. Tak buďme zodpovední, lebo ide o zdravie nás všetkých.

Možno si teraz poviete, prečo ten starosta toto píše, však pandemická situácia sa nijako netýka fungovania obce a úradu. Opak je pravdou.

1. Sme jednou komunitou ľudí na jednom území. Naše životy a naše spoločné zdravie a k tomu patria aj dobré medziľudské vzťahy, je to najdôležitejším čo máme a na čom môžeme stavať. Bez zdravej a súdržnej spoločnosti nebudeme schopní sa pohnúť z miesta.

2. Možno žiadnych iných zložiek verejnej správy sa pandemická situácia netýka tak a negatívne neovplyvňuje jej chod ako práve chod samospráv. Všetky vedľajšie negatívne aspekty pandémie ako sú: zbrzdenie ekonomiky, zvýšenie nezamestnanosti z dôvodu zrušenia prevádzok, zníženiu výberu daní z príjmu FO má priamy dopad na rozpočty samospráv, nakoľko hlavným príjmom samospráv sú práve podielové dane. Nehovoriac o tom, že prípadné „lockdowny“ komplikujú samotné investičné akcie – predlžujú úradné konania, predlžujú sa termíny dodávok tovarov a služieb, mení sa často legislatíva, samosprávy následne musia zabezpečovať a plniť rôzne úlohy, ktoré doposiaľ nemali. Preto je určite v záujme samosprávy, aj keď je to v tejto dynamickej dobe ťažko zaručiť, aby tento stav čím skôr pominul a bolo zabezpečené jej stabilné fungovanie pre rozvoj. A k tomu sa musíme opäť to budem opakovať pričiniť každý z nás.

Avšak netreba byť len pesimisticky naladení. Je možné vidieť aj to pomyselné svetlo na konci tunela. Dochádza postupne k určitým zmenám, v rámci pravidiel, ktoré nám majú zabezpečiť jednoduchší prístup k dotáciám a jednoduchšie verejné obstarávania. Tiež by sa už o určitých projektoch nemalo rozhodovať centralizovane, ale financie by mali prúdiť priamo do regiónov a rozhodovať by o nich mali priamo ich predstavitelia, čo by mohlo priniesť väčšiu spravodlivosť, zníženie byrokracie, prebúranie nedobytnej steny s eurofondami a najmä prísun potrebných investícií do infraštruktúry. Dúfajme len, že neostane iba pri sľuboch, a bude to legislatívne zvládnuté a dotiahnuté v čo najkratšom čase. V rámci tohto by sme teda mohli zrealizovať dostavbu ČOV a kanalizácie, opravy chodníkov, výstavbu ciest, rekonštrukciu budov rozšírenie občianskej vybavenosti, nové športoviská a pod... Tu to už na nás až tak nezáleží – ale ten prvý – legislatívny krok musí urobiť vláda. Dúfajme, že svoje sľuby splní a my následne budeme môcť v dohľadnej dobe pokračovať v potrebných investíciách pre našu obec Dobrá Niva.

V závere mi dovoľte ešte sa poďakovať všetkým Vám, na ktorých sa upierala naša pozornosť, ktorí ste reprezentovali obec Dobrá Niva, či už to na poli kultúrnom, vedomostnom, športovom, či spoločenskom, alebo svojou dobrovoľnou prácou ste prispeli k zveľaďovaniu našej obce a šírení jej dobrého mena. Zároveň mi aj dovoľte Vás poprosiť, aby ste s minimálne takou istou horlivosťou pristupovali k vytváraniu a zachovávaniu hodnôt našej obce aj naďalej svojim pozitívnym prístupom k veciam verejným a svojimi činmi šírili jej dobré meno vo všetkých oboroch v ktorých pôsobíte.

Želám a prajem Vám, hlavne pevné zdravie, aby Vás choroby obchádzali, prajem Vám viac krajších dní ako tých horších, viac lásky ako nenávisti, viac hojnosti a radosti ako smútku a trápenia. Veľa energie, sily a chuti zdolávať prekážky, a veľa úspechov v pracovnom i osobnom živote.

Prajem Vám aby rok 2021 bol pre Vás šťastnejší, ako predchádzajúci rok 2020.

Ing. Milan Jakubík,
starosta obce

TESTOVANIE COVID19

TESTOVANIE COVID 19

Testovanie - alebo screening - to je jedno ako to nazýva vláda, jedná sa o to isté, ako bolo počas prvého kola testovania, akurát s tým rozdielom, že reálnu zodpovednosť (aj trestnoprávnu) za to od začiatku nesú samosprávy. Vláda aj v tomto prípade nezostala svojej povesti nič dlžná a chaos, ktorý vládne z ich nepripravenosti na túto akciu opäť a zas budú musieť hasiť iba samosprávy s dobrovoľníkmi. Nebudem Vás zaťažovať podrobnými informáciami o niekoľko krát za deň meniacich sa pravidlách a mrazivom tichu o kľúčových otázkach v rámci zabezpečenia a organizácie z ich strany. Nechcem ani vnášať negatívne nálady, ktoré ešte viac budú názorovo rozdeľovať už teraz rozdelenú spoločnosť - mám na to svoj názor, ale ten teraz nebudem prezentovať, aby som Vás ešte viac neznechutil, alebo nezneistil v tejto hektickej dobe. Namiesto toho Vás chcem uistiť, že z našej strany robíme všetky kroky pre to, aby víkendové testovanie bolo zabezpečené a snažíme sa, aby bolo maximálne dodržané všetko, čo zabezpečí bezproblémový priebeh testovania a bolo minimalizované riziko prenosu choroby, na ktorú sa ideme testovať. Budeme Vám preto dávať iba informácie, ktoré ako bežný občan potrebujete na to, ak sa budete chcieť otestovať v jednom z dvoch odberových miest v Dobrej Nive. Pomôcť k tomu by mal aj rezervačný systém, ktorý je už spustený a vytvára tak poradovník osôb, ktorí sa majú v našej obci otestovať.

Preto Vás prosíme, aby ste využili tento rezervačný systém a vyhli sa tak zbytočnej nervozite z čakania v radoch. Ľudia, ktorí nebudú evidovaní cez rezervačný systém, resp. neprídu v určený čas na odber, budú musieť počkať, kým nepríde na nich rad (na odbernom mieste bude v rámci každej polhodiny prevádzky 25 minút určených pre rezervačný systém a 5 minút určených pre ľudí bez rezervácie). Dostavte sa preto na odberné miesto aspoň 5 minút pred Vami rezervovaným termínom. Po zaregistrovaní do registračného systému Vám musí prísť späť potvrdzujúci mail na Vami určenú mailovú adresu. Skontrolujte si to! Mail môže prísť aj o niekoľko hodín neskôr po registrácii. V prípade, že Vám potvrdzujúci mail nepríde ani do niekoľkých hodín, Vašu rezerváciu si môžete overiť na obecnom úrade na tel. číslach 045/538 23 52 alebo 0915 850 044. Nenechávajte si preto registráciu na poslednú chvíľu! Prosíme Vás o dodržanie Vami rezervovaného času a žiadame Vás o trpezlivosť a zvýšenú toleranciu. Počas odberu sa riaďte pokynmi personálu, dodržujte odstup a hygienické predpisy. Prosíme každého, aby si prečítal aktuálne usmernenie vlády a sám zvážil, či sa testovania zúčastní alebo je pre neho výhodnejšia domáca karanténa. Celé ho tu prepisovať nebudeme, nakoľko je pomerne rozsiahle a možno už o pár dní ani nebude aktuálne a dôjde k jeho zmenám. Vzhľadom k efektivite/obmedzenosti presných výsledkov antigénových testov Vás prosím, aby ste sa aj po absolvovaní a negatívnom výsledku správali naďalej zodpovedne, opatrne a nespoliehali sa na to, že negatívny výsledok antigénového testu Vám zaručuje to, že aj Vy budete negatívny po celú dobu „voľnejšieho pohybu“, po ktorú Vám bude platiť antigénový test. Dodržujte lockdown a odporúčania odborníkov, pretože to je v súčasnosti najúčinnejší spôsob, ako sa dostať z tejto situácie.

Buďte trpezliví, tolerantní a nestrácajte nádej. Spoločnými silami určite zvládneme aj túto situáciu. Všetko dobré prajem.

Ing. Milan Jakubík, starosta obce

Vážení občania, Obec Dobrá Niva zriadila dve odberné miesta pre plošné testovanie COVID 19.

Testovanie bude prebiehať 23. – 24. 01. 2021, v čase od 08.00 hod. do 20.00 hod. Obedňajšia prestávka: 11.30 hod. – 12.30 hod., posledný ster pred prestávkou vykonaný 11.10 hod. **Popoludňajšia prestávka: 16.30 hod. – 17.00 hod.**, posledný ster pred prestávkou vykonaný 16.10 hod. Po popoludňajšej prestávke sa testuje do 20.00 hod., posledný ster pred ukončením testovania bude vykonaný 19.40 hod. **Odberné miesta sú zriadené v Kultúrnom dome v Dobrej Nive, Námestie SNP 217a v Telocvični ZŠ s MŠ v Dobrej Nive, Školská 448.** Na testovanie je potrebné si priniesť občiansky preukaz a deti do 15 rokov zdravotný preukaz. Ponúkame Vám možnosť registrácie na presný termín odberu cez registračný systém bookio. Touto cestou Vás žiadame, aby ste túto možnosť využili v čo najväčšom počte a nespoliehali sa na náhodné poradie, kde čakacia doba sa môže predĺžiť na niekoľko hodín. Uprednostňovaní na odber budú zaregistrovaní občania podľa vygenerovaného času registrácie. V prípade, že nemáte možnosť sa online zaregistrovať môžete telefonovať na Obecný úrad v Dobrej Nive (045/538 23 52, 0915 850 044) v dňoch 21. a 22. 01. 2021, kde Vás hneď zaregistrujeme. Dôrazne Vás žiadame, aby ste sa na odber registrovali len raz a neblokovali ostatné termíny, v opačnom prípade bude jedna Vaša registrácia zrušená o čom budete informovaní na mail. Vzhľadom k skutočnosti, že v okrese Zvolen je veľký dopyt po online registráciách na testovanie Vás upozorňujeme, aby ste sa zaregistrovali čo najrýchlejšie, aby nedošlo k naplneniu všetkých termínov rezervácií obyvateľmi iných obcí a miest, nakoľko to nemôžme ovplyvniť. Zároveň Vás prosíme, aby ste pri registrácii pomohli svojim blízkym, prípadne starším občanom, ktorí nemajú prístup k internetu resp. nevedia obsluhovať počítač. Doporučené prerozdelenie ulíc na odberné miesta: **Odberné miesto Kultúrny dom Dobrá Niva, Námestie SNP 217:** Námestie SNP, Mlynská, Kpt. Nálepku, Štúrova, E. M. Šoltésovej, Slávikova, Vŕšok, Cesnaková, Družstevná, Podholienec, Neresnická, **Odberné miesto Telocvičňa ZŠ s MŠ Dobrá Niva, Školská 448 :** Slobody, Ružová, Dubovská, Školská, Štiavnická, 8. marca, Orgovánová, Tulipánová, Rozmarínová. Prerozdelenie ulíc je len doporučením, miesto si budete môcť vybrať podľa voľných miest. Prosíme Vás o trpezlivosť, disciplínu a vzájomnú toleranciu. Odberné miesta a testovanie budú podliehať prísnym epidemiologickým opatreniam. Pred registráciou si prosím dôkladne prečítajte nižšie uvedený postup k registrácii.

Postup pri registrácii:

1. po kliknutí na link vybraného odberného miesta si vyberte deň testovania (23. alebo 24. 01. 2021)

2. následne vyberte preferovaný čas Vášho odberu

3. **POVINNÉ ÚDAJE:** vyplňte Vaše osobné údaje: meno, priezvisko, mailová adresa (rovnakú mailovú adresu môžete použiť pre viacerých registrovaných), telefónne číslo, **do poznámky uveďte údaje v nasledovnom poradí, údaje oddeľujte čiarkou: adresa trvalého pobytu** (ulica, číslo domu, mesto/obec), dátum narodenia

4. zakliknúť Súhlasím so všeobecnými obchodnými podmienkami

5. kliknúť na Rezervovať (pokiaľ nebudú údaje vyplnené správne, nebude možné registráciu vykonať)

6. Po vykonaní registrácie Vám na mail príde správa o registrácii. Jej doručenie môže trvať niekoľko minút.

Pri akýchkoľvek technických problémoch môžete kedykoľvek telefonovať na telefónne číslo:

0915 850 044

Občania, ktorí nebudú evidovaní cez rezervačný systém, resp. neprídu v určený čas na odber, budú musieť počkať, kým nepríde na nich rad (na odbernom mieste bude v rámci každej polhodiny prevádzky 25 minút určených pre rezervačný systém a 5 minút určených pre ľudí bez rezervácie).

Registrácia na sobotu 23. 01. 2021 sa ukončí 22. 01. 2021 o 18.00 hod., kedy už nebude možné objednať na sobotňajší termín. Registrácia na nedeľu 24. 01. 2021 sa ukončí 23. 01. 2021 o 18.00 hod.

Link na registráciu na Vami vybrané odberné miesto je uvedený na obecnej webovej stránke

www.obecdobraniva.sk

OZNAMY

Zimná údržba

Z dôvodu nepriaznivého počasia Vás žiadame,
aby ste neparkovali svoje motorové vozidlá na chodníkoch a miestnych komunikáciách,
nakoľko nám týmto sťažujete vyhŕňanie snehu.
Prosíme Vás, aby ste v prípade svojich možností pomohli pri
odhrnutí snehu z chodníka pred Vašim rodinným domom
a tiež Vás vyzývame k opatrnosti pri pohybe po chodníkoch a miestnych komunikáciách.
Za porozumenie ďakujeme.

ŠTATISTIKA

Štatistika obyvateľstva v obci Dobrá Niva:

December 2020

Prihlásení na trvalý pobyt: 1
Počet narodených detí: 1
Počet sobášov: 0
Odhlásení z trvalého pobytu: 1
Počet zomretých: 3
Počet obyvateľov k 31. 12. 2020: 1858

OBECNÉ SPOLKY

Cirkevný zbor ECAV Dobrá Niva

ORGANIZAČNÝ OZNAM

Milí bratia, milé sestry,

keďže stále platí zákaz vychádzania, bohoslužby sa nekonajú. Každú nedeľu však môžete nájsť nahratú kázeň na stránke cirkevného zboru **www.czdn.sk.**

Prosíme, aby ste Vy mladší pomohli sprístupniť kázeň vašim rodičom či starým rodičom, ktorí nevedia o tejto možnosti a ani si kázeň sami nevedia pustiť. Ak príde k zmene situácie a budeme sa môcť stretnúť v chráme Božom, budeme vás včas informovať obecným rozhlasom alebo na spomenutej internetovej stránke.

Počas lockdownu je však povolené vykonávať pohreby, krsty a sobáše.

Podmienky počtu osôb prítomných na týchto obradoch sa priebežne menia podľa aktuálnej pandemickej situácie. **Momentálne je povolená prítomnosť len 6 osôb**.

Prosíme, aby ste toto usmernenie vlády dodržiavali, najmä pri pohreboch, aj keď sa konajú len v exteriéri na cintoríne. Ak sa chcete zúčastniť pohrebu, je potrebné ohlásiť sa najbližšej pozostalej rodine a zistiť, či vaša prítomnosť nebude už nad stanovený počet. Predídete tak možným nepríjemnostiam a finančným sankciám rodine, ktorá pohreb organizuje a je zodpovedná za dodržanie všetkých nariadení. Ďakujeme za porozumenie.

Nech Vás Pán Boh žehná zdravím, láskou a pokojom aj v tejto ťažkej dobe!

„Na Neho uvaľte všetky svoje starosti, lebo On sa o vás stará.“ 1 List Petra 5, 7

Mgr. Jarmila Balková

HISTORICKÉ OKIENKO

ThDr. h. c. Ján Slávik

(1.pokačovanie)

Pomery v akých sa ev. cirkev v čase príchodu Jána Slávika do Dobrej Nivy nachádzala, opisuje takto: *„V roku 1882 bola cirkev v dlžobách, základiny žiadne, cirkevné budovy napospol v zlom stave, ľud od cirkvi odcudzený, veľmi pokleslý, zvlášte na cirkev nevďačne obetujúci. Zúbožený ľud následkom častých ohňov a nemiernosti zadĺžený, ťažko bolo priviesť k poznaniu toho, čo mu bolo škodlivé a čo by mu k dobrému malo slúžiť. No s pomocou Božou, z chladnosti a odcudzenosti cirkvi prebudený ľud, od toho času skutkami dokázal zaujatosť za svoju cirkev“.* Svoju prácu hodnotí takto: *„Oddaný predovšetkým svojej cirkvi, jej duševnému, mravnému zveľadku, koná v mnohom sisyfovskú prácu v ľude, ktorý nerád číta a k tomu neporozumejúcom, čo by mu samému k dobrému poslúžilo“.*

Od roku 1883 sa začalo prísne dbať na dodržiavanie daňového kľúča pre spravodlivé vyberanie cirkevnej dane a „zosýpky“. Už sa nestávali prípady, keď sa táto daň niektorým neopodstatnene znižovala a iným navyšovala. V roku 1883 si cirkevníci postavili novú budovu sypárne na uskladnenie obilia, ktoré odovzdávali v prospech cirkvi, čo volali „zosýpka“. Obilie sa buď predalo za peniaze, alebo darovalo chudobným. V roku 1884 si cirkevný zbor v Dobrej Nive pripomínal sto rokov od svojho znovu obnovenia a zo zbierky bola novou krytinou opravená strecha kostola, pri fare jedna izbička a komora pristavaná. Požiarom zničená škola bola opravená. V roku 1888 postavili novú veľkú učebnú sieň pri starej škole. V roku 1892 prehĺbili plytkú farskú studňu na12 1/2 siahy. V roku 1894 pokryli strechu veže pocínovaným plechom, novým železným a pozláteným krížom a opatrili hromozvodom a to všetko nákladom vyše šesťtisíc zlatých. Počas konfirmácie v roku 1895 bola vykonaná zbierka na nadobudnutie strieborného pozláteného kalicha pre Večeru Pánovu. Riadne a príkladné účtovníctvo bolo zavedené od roku 1889. Cirkev začala hmotne kvitnúť. Cirkevný dozorca Géza Ostroluczký založil v roku 1883 štipendiálnu základinu vo výške 200 zlatých pre chudobné deti. V roku 1892 dostala cirkev milodar 200 zlatých od štátneho sekretára Pavla Kissa. Aj iní cirkevníci darovali pre cirkev rôzne predmety, ako svietniky, oltárne prestieradlá a pod. Aj farár zbieral podporu v Nemecku a písal aj krajanom do Ameriky. V roku 1900 bola zriadená tretia ev. škola v dnešnej Štúrovej ulici, lebo dve triedy už pre školské deti nepostačovali.

Ku koncu 19. storočia začali na zahraničných poľnohospodárskych trhoch klesať ceny poľnohospodárskych výrobkov, ako obilniny, bravčovina, baranina a dokonca aj alkohol. Bolo treba čo v najkratšom čase nájsť nový konkurencie schopný výrobok. Ukázalo sa, že takýmto produktom je maslo. Uhorským ministerstvom orby bola v roku 1894 založená HUNGÁRIA, krajinská akciová spoločnosť pre rozumnú výrobu a vývoz masla. Bolo nutné podstatne skvalitniť celú výrobu mlieka. Aby sa tento dobrý úmysel podaril, ministerstvo orby rozposlalo po celej krajine odborníkov, ktorí radili a dohliadali na výrobu masla. Ministerstvo finančne zvýhodnilo výrobu masla. Obec Dobrá Niva pristavila k obecnej budove zámočníckej dielne na Malej strane miestnosti potrebné pre výrobu masla. Cez zimu v rokoch 1898/99 prednášal dobronivský ev. farár Ján Slávik o postupoch na zlepšenie obrábania poľnohospodárskej pôdy a to najmä lúk, aby sa dosiahla čo najvyššia dojivosť kráv a bolo docielené čo najlepšie speňaženie mlieka. O tieto jeho podrobné prednášky dobronivskí gazdovia nemali taký záujem, ako by si boli zasluhovali. Po týchto prípravných krokoch bolo v Dobrej Nive 28. mája 1899 založené Dobronivské mliekárenské družstvo, ktoré začalo svoju činnosť 5. júna 1899. Predsedom družstva sa stal Ján Slávik, ktorý družstvo viedol osem rokov a najviac sa pričinil o jeho založenie. Od družstva všetko vyrobené čajové maslo a syr odkupovala spoločnosť HUNGÁRIA. Roľníci za takto spracované mlieko dostali viac peňazí, ako keby ho boli sami predávali. Výhodu mali aj v tom, že za veľmi nízke ceny si mohli naspäť kupovať odstredené mlieko a srvátku. Všetky dokumenty družstva, ako stanovy, zoznamy členov a výkazy, sa museli viesť v maďarskom jazyku, jedine pozvánka na zakladajúce zhromaždenie bola napísaná po maďarsky a aj po slovensky. Ján Slávik využil výhodné obchodné podmienky na založenie mliekárne, nielen na zlepšenie finančnej situácie dobronivských roľníkov, ale aj na povznesenie slovenského národného povedomia.

Uhorská vláda podporovala zakladanie mliekární a uhorské úrady preto nemohli zakázať zhromaždenia roľníkov za účelom založenia mliekárenského družstva, kde sa hovorilo po slovensky, čo by v inom prípade neboli dovolili pre údajné poburovanie a vlastizradu. Ján Slávik odolal tlaku spoločnosti HUNGÁRIA o vstúpenie dobronivskej mliekárne za akcionára spoločnosti, čo by znamenalo vydanie vedenia mliekárne zo slovenských rúk. **V knižočke Hospodárske prednášky, ktoré behom zimy roku 1898 – 1899 predniesol v Dobronivej Ján Slávik, ev. farár,** píše: „Hospodárstvo a hospodárs*ke prednášky nepatria síce k môjmu povolaniu, ale vyzvaný krajinským cestovným učbárom hospodárstva p. Samuelom Horváthom, som ochotne pokračoval v zime r. 1898/9 v ním započatých prednáškach. Lebo mojou túžbou bolo, dopomôcť ľudu k tomu, aby sa z dlžôb vyplatil a z chudoby povzniesol*“. O činnosti dobronivskej mliekárne sa môžeme dočítať v reportáži uverejňovanej od 9. – 11. mája v roku 1901 v Národných novinách v článku: *Výlet na Dolnú zem*. Neznámy autor sa v Dobrej Nive zastavil na svojej ceste z Jaseňovej na Dolnú zem do Nadľaku, dnes v Rumunsku a pozrel si našu mliekáreň. Ján Slávik dobronivskú mliekáreň podrobne opísal v Tranovského evanjelickom kalendári na rok 1901. O prínose mliekární píše aj v časopise pre hospodárstvo, remeslo a domáci život OBZOR ,*že mliekárne sú základom hospodárstva*. Porovnáva vyspelé poľnohospodárske krajiny, ako Dánsko, Holandsko, Nemecko a pod. Udáva, že z Dánska, ktoré je osemkrát menšie ako Uhorsko sa vyviezlo dvanásťkrát viac mliečnych výrobkov ako z Uhorska. V článku: *O mliekárňach a čo s tým súvisí píše,* že podľa prvých mliekární na Slovensku, založených vo Zvolenskej Slatine (založená 23. januára 1899) a v Dobrej Nive, zakladali sa mliekárne aj v blízkom i vzdialenom okolí. Dobronivská mliekáreň, bola ešte dlhú dobu pokladaná za najúčelnejšie zostavenú a najmodernejšiu. O návšteve dobronivskej mliekárne sa písalo v Liptovsko – oravských novinách. Zvolenské noviny pravidelne prinášali správy o výsledkoch spracovania mlieka vo Zvolenskej župe.

Kniha pod názvom **Dejiny dobronivskej evanj. cirkve. Niektoré dávnejšie deje kráľ. výsadného mestečka Dobronivej a okolia, sostavil Ján Slávik, tamejší ev. farár,** bola vydaná v roku 1899 na 282 stranách. Bola to prvá po slovensky písaná kniha o dejinách obce na Slovensku. Kniha je rozdelená na tri hlavné kapitoly. V prvej kapitole sa autor zaoberá predreformačnou dobou, občianskymi i cirkevnými dejinami. V druhej kapitole sa autor venuje dejinám od reformácie po tolerančný patent. V podkapitole občianskych dejín píše o Dobronivskom zámku, všeobecných dejinách mestečka, tureckých vpádoch, vzťahoch s Eszterházyovcami a významných osobnostiach pochádzajúcich z Dobrej Nivy. V podkapitole cirkevných dejín pojednáva o zvolenskom senioráte, o dobronivskej ev. cirkvi, o faároch a učiteľoch. V tretej kapitole podáva dejiny ev. cirkvi od tolerančného patentu až po rok 1898.V prílohe nachádzame najstaršie kráľovské privilégiá, chronologický poriadok, menný a vecný zoznam. Ako podklad na písanie občianskych dejín mestečka Dobronivá využil privilegiálny archív, v ktorom bolo uložených 19 kráľovských výsadných listín z rokov 1256 až 1712, písaných na koži a opatrených veľkými visiacimi pečaťami. Údaje získal aj zo 175 listín o chotárnych hraniciach a súdnych sporoch. Tieto listiny boli uložené v truhlici na mestskom dome v Dobrej Nive, od ktorej mal jeden kľúč dobronivský richtár a druhý kľúč babinský richtár. Na deň Štefana kráľa (20. augusta) bolo zvykom, že sa zišli úradskí z Dobrej Nivy a Babinej, aby vysúšali tieto privilégiá. Tento privilegiálny archív bol usporiadaný. Dobronivský mestský archív nebol v tom čase usporiadaný. V Štátnom archíve vo Zvolene je dnes uložených 15 kráľovských výsadných listín. Sú tu aj iné protokoly, knihy a zmluvy. Je to len malá časť pôvodného privilegiálneho archívu mestečka Dobronivá, s ktorým pracoval. Tieto dokumenty sa stratili asi po druhej svetovej vojne. Obsah týchto vzácnych písomných pamiatok poznáme len z odpisov ako nám ich Ján Slávik predkladá v **Dejinách Dobronivej 1899**. Na preskúmanie odborníkov stále čakajú listiny Komorského panstva Zvolensko – Dobronivského písané latinsky, nemecky a maďarsky, uložené v Štátnom ústrednom banskom archíve v Banskej Štiavnici.

Ján Slávik sa s veľkým záujmom zaoberal aj archeológiou. Nadobudol vysoké odborné znalosti a praktické skúsenosti. Vykopané archeologické pamiatky, ktoré či už vykopal sám, alebo ich našiel, venoval martinskému múzeu. O svojich výskumoch písal do odborných časopisov. Od svojho detstva vedel, že na Pohanskom vrchu neďaleko Plachtiniec sa nachádzajú počerné hlinené črepy. V roku 1901 si plnil svoju detskú túžbu a tento kút našej dávnej minulosti preskúmal a na niektorých miestach prekopal. Skúmal aj okolie Dobrej Nivy, Pustého hradu, Bzovíka, Čabraďu, Pliešovských lazov a inde.

Na Zborovom konvente konanom v roku 1901 v správe predloženej farárom Jánom Slávikom sa uvádza: „že v mravnom a náboženskom *ohľade máme sa čo žalovať v terajšie časy na zdivelosť a na poklesnutie mravov, ale ešte o mnoho viacej by bol náš ľud* (v minulosti) *upadol“*. V minulosti cirkev ledva jedného, biedne plateného učiteľa dokázala udržať a teraz má už troch. Cirkev nezápasí s dlžobami a na účte má niekoľko tisíc zlatých. Staviská sú zväčša v dobrom stave.

Na požiadanie historikov zo severného Nemecka poslal pôdorysy a opisy ľudových domov zo Slovenska. Tie slúžili na porovnanie s príbytkami ponemčených Pobaltských Slovanov s domami germánskych typov v Bavorsku. V článku: *Typická stavba domov a obcí na strednom Slovensku* pre Sborník muzeálnej slovenskej spoločnosti, ktorý pôvodne vyšiel v revue La Géographie, popisuje zásady pri ich orientácii na svetové strany ,vzhľadom na umiestnenie dvora a stavby, ako aj vnútorné usporiadanie. Podmienky pre zdravé bývanie podrobne opisuje v článku: *Stavajme rozumne,* uverejnenom v Našom kalendári vydanom v roku 1908 vo Zvolene. V tomto kalendári uverejnil aj postup výpočtu nepravidelnej plochy lúky.

Knižočka Jána Slávika, **Príprava na konfirmáciu**, napísaná v roku 1903, bola ako deviate opravené a doplnené vydanie, vytlačená ešte v roku 1937. V Dobronivskej ev. cirkvi slúžila na vyučovanie konfirmandov vyše šesťdesiat rokov.

Za veľkej podpory úradov vytvorili v roku 1898 celouhorskú centrálu HANGYA (Mravec), v Pešti združujúcu potravné družstvá. Potravný spolok, nazývaný aj KONZUM vznikol v Dobrej Nive 8. septembra 1903. Jeho zakladateľom bol Ján Slávik, ktorý bol zvolený za predsedu správnej rady. Centrála nakupovala tovar vo veľkom za výhodné ceny a konzumy mohli predávať za nižšie ceny ako konkurencia. Cieľom nebol zisk. Úrady opäť využili potravné družstvá ako nástroj maďarizácie. Družstvá so slovenskými členmi museli viesť všetky písomnosti v maďarčine, rokovacím jazykom na schôdzach bola slovenčina.

Maďarónske noviny KRAJAN dňa 26. septembra 1907 v článku: *„Čo asi dostanú za ich náramnú prácu od Týždenníka ?“Citujem: „ Z obci Tótpelsöcz píšu nám, že p. Szlávik, ev. farár obci Dobronya rozširuje jeduplný časopis Týždenníka. Posiela ho po domoch. On vraj dostane z toho jedu celý balvan každý týždeň. Pri tom všetkom ale s jeho prácou ešte aj tak neni spokojný; veľkú agitáciu prekonáva aj v mliekárni. To je ten dobrý, uherský vlastenec, který pri poslednej voľbe bú-*

ril svet proti Szalontaymu a Grešovi. On búril spokojných občanov, keď do Dobroni poslané bolo vojsko. Jeho dobrý priateľ a pomocník je jeden tamejší učiteľ, ktorý pred hlavným slúžnym dľa nariadenia prísahu zložil na ústavu krajiny uherskej, aby dostal – jako učiteľ- štátnu podporu. To je veru pekná vec! Peniaze od štátu sú dobré- a štát dľa neho za jeho podporu zaslúži, aby ho naničhodníci kopali. Takýmto psom treba len krky vykrútiť a bárs aj prísahu zložili, - múdro by bolo, keby sa im podpora odňala. Len čo im asi Týždenník platí? A či aj dostanú čo-to z Ameriky? Potupa.“ Koniec citátu. (Poznámky: Szalontay ev. farár v Pliešovciach, pôvodne Slanina. Greššo maďarónsky notár v Dobrej Nive. Emil Pepich, učiteľ na slovenskej škole v Dobrej Nive, bol úradmi pre nedokonalé ovládanie maďarského jazyka predčasne s nízkym dôchodkom penzionovaný).

Čítanku pre II. triedu ev. a. v. škôl, zostavil Ján Slávik v roku 1913. V tomto vydaní, ktoré vyšlo ešte za Uhorska sa nachádza rozprávka o spravodlivom kráľovi Matejovi, ktorý sa staral o chudobných ľudí. V článku Porážka pri Mohácsi píše o veľkom nešťastí, keď kráľovi Ľudovítovi II. uhorská šľachta neprišla na pomoc, lebo podcenila turecké nebezpečenstvo. V čítanke mohli byť len články o uhorských dejinách, nesmeli tu byť články o Slovákoch, inak by ju uhorské ministerstvo osvety nedovolilo vydať. Druhé opravené vydanie pod názvom **Abecedár a čítanka** bolo vytlačené v roku 1919, teda po zániku Uhorska a vzniku ČSR. V tomto vydaní Ján Slávik odstránil články o kráľovi Matejovi a bitke pri Moháči. Sú tu články: Svätopluk, Ján Hus, Husiti, Ján Amos Komenský, Biela hora, Junáci, vlastenecká básnička Dcérkina od ev. farára D. Maróthyho a hymnická pieseň Hej, Slováci! V článku Junáci píše, že Turci si podmanili územia Uhorska obývané Maďarmi, ale slovenskí junáci si svoje územie obývané Slovákmi hrdinsky ubránili.

Uhorské ministerstvo vnútra vypracovalo dve podrobné evidencie osôb majúcich významnejšiu úlohu v slovenskom národnostnom hnutí. Tieto osoby sledovala tajná polícia a žandári, ktorí o nich podávali hlásenia županom a tí ministerstvu vnútra. Prvý „Úradný súpis Slovákov“ bol vypracovaný, na základe podaného hlásenia z dvadsiatich žúp, v roku 1913.Tento súpis obsahoval 526 mien popredných Slovákov žijúcich v Uhorsku. Za Zvolenskú župu sa v súpise nachádzajú mená tridsiatich ôsmych osôb, napr.: Dr. Vladimír Fajnor advokát Zvolen, Emil Pepich ev. učiteľ Dobrá Niva, Dr. Ján Medvecký advokát Zvolen, vdova po ev. farárovi Jurajovi Slávikovi (1859 -1912) Elena Slávikoová žijúca v Banskej Bystrici a potom aj nižšie uvedené osoby vyhodnotené ako nebezpeční Slováci. Z tohto všeobecného súpisu bol v roku 1917 zhotovený zvláštny „Súpis vlasti nebezpečných Slovákov – vodcov“. Tu sa nachádzalo 101 mien. Za Zvolenskú župu to boli: Dr. Ľudevít Medvecký advokát Zvolen, Viliam Paulíny direktor banky Zvolen, Ján Slávik ev. farár Dobrá Niva, Dr. Ivan Turzo advokát Banská Bystrica, a Dr. Ján Vesel advokát Zvolen. Tieto osobnosti mali byť v prípade ohrozenia suverenity Uhorska zatknuté a uväznené, aby slovenský ľud nemal vodcov. Nefunkčná a do záhuby sa rútiaca uhorská štátna moc, to už na konci svojej vlády nebola schopná vykonať.

Ján Polc

PRÍSPEVKY ČITATEĽOV

Konečne.

Konečne aj v Dobrej Nive máme niečo nové a výnimočné. Posunuli sme sa o trochu ďalej a máme vyznačené cyklotrasy!

V čase Covidu, zavretej školy a práce z domu, spoznávam s deťmi a manželkou krásy Dobrej Nivy. Že má jej okolie a príroda čo ponúknuť , je vzácna realita. Máme tu nádherné zákutia, výhľady, cestičky na beh alebo na bicykel. Veľmi mi však chýbalo to, čo je v takýchto krásnych oblastiach všade zvykom a úplne bežné - smerové tabule. Tabule, ktoré by mi dali informáciu, ako sa na tieto miesta dostať. Ako sa dostať do okolitých obcí, urobiť príjemný okruh, ktorý zvládnu aj menšie deti. Žil som dlhší čas mimo Dobrej Nivy a často krát mi pri mojich turistických vychádzkach robilo problém ,nájsť správnu cestu. Zablúdil som.

Bicyklovanie po hlavných cestách sa už rovná ohrozeniu života a vôbec nepripadá do úvahy vziať na takúto cyklotúru deti. Tento šport je však na vzostupe. Cyklistika a cykloturistika sa rýchlo rozvíja všade v Európe. Buďme preto aj my lídrom v regióne. Výrazne to pomôže našej obci a jej obyvateľom, aj keď to možno na prvý pohľad tak nevyzerá. Poľovníci sa snáď posťažujú, že im cyklisti zbytočne plašia zver. Že ak by neboli cyklochodníky, tak zvieratá sú v kľude a nie sú nikým rušené. No nie je to celkom pravda. Cyklistiku a jej rozvoj nedokážeme zastaviť. Cyklisti sú v prírode ticho (ak práve nešliapu na nejaký kopec a hlasno fučia) . Trend súčasnej doby je prejsť čo najviac kilometrov na jeden „záťah“, preto sa začali vyrábať a vo veľkom predávať elektro bicykle. Ak má cyklista dobre značený chodník, prejde po ňom väčšinou rýchlo. Ak však zablúdi, lebo „počul“, že aj tadiaľ vedie cesta do bodu B, tak blúdi hore dolu, a vtedy určite môže aj vyrušiť zver. Lebo zájde aj na také cestičky, na ktoré by určite nešiel, ak by bola jasná značka. Dobre značený chodník kopíruje trasy kadiaľ sa pohybujú väčšinou autá, či už poľnohospodárske alebo obecných lesov. Teda zver je na prípadný pohyb v týchto miestach zvyknutá a cyklista robí menší hluk ako auto. Cyklisti majú vždy úctu a rešpekt k prírode.

Pre všetkých, mladších i tých starších, je pohyb veľmi dôležitý. Preto som rád a veľmi pekne ďakujem autorom nápadu i jeho realizátorom, za túto pre obec a pre všetkých nás prospešnú aktivitu. Ona nás posúva do tretieho tisícročia aj v tejto oblasti. V oblasti nového životného štýlu , využitia voľného času a spoločných rodinných aktivít. Možno by bolo dobré tieto cyklotrasy aj viac spropagovať v obecných novinách prípadne v regionálnych novinách.

MVDr. Jaroslav Slosiarik

AQUATRADE
SLOVAKIA

DEZINFEKCIA ZDROJA A ROZVODOV EKOLOGICKÝM DEZINFEKČNÝM ČINIDLOM

Dezinfekcia zdroja a rozvodov vašej studne zabezpečí mikrobiologickú nezávadnosť a zvýši kvalitu vody.

- zbavuje **baktérií, vírusov**, rias a plesní
- účinne odstraňuje biofilm v rozvodoch
- eliminuje nežiadúce pachy a chute
- nevzniká voľný chór ani deriváty chlóru
- pomáha **znižovať obsah arzénu, mangánu, železa a pesticídov**
- dávka 5-7 krát nižšia ako pri SAVE
- žiadna tvorba chlórovaných derivátov, organických látok, ktoré sú nebezpečné pre životné prostredie rovnako ako pre človeka.
- nižšie zaťaženie odpadových vôd

BEZPLATNÁ
INFOLINKA
090646464

28,60€
Dezinfekcia Zdroja a Rozvodov

Marius Pedersen

HARMONOGRAM ZBERU ODPADU V ROKU 2021

OBEC DOBRÁ NIVA

MESIAC	DEŇ ZBERU A FREKVENCIA ZBERU											
	ZMESOVÝ KOMUNÁLNY ODPAD			BIOODPAD	DODRŽUJTE správnu FARBU							
					PLASTY		PAPIER		SKLO	KOVY TETRAPAKY		
				Kontajnery 660 litrové z bytoviek	Vrecia / nádoby		Vrecia / nádoby		Vrecia / nádoby	Vrecia / nádoby		
JANUÁR	8	22		2 x mesačne	8		15		29	22		
FEBRUÁR	5	19		2 x mesačne	5		12		26	19		
MAREC	5	19		2 x mesačne	5		12			19		
APRÍL	2	16	30	2 x mesačne	2	30	9		23	16		
MÁJ	14	28		2 x mesačne	28		7			14		
JÚN	11	25		2 x mesačne	25		4		18	11		
JÚL	9	23		2 x mesačne	23		2	30		9		
AUGUST	6	20		2 x mesačne	20		27		13	6		
SEPTEMBER	3	17		2 x mesačne	17		24			3		
OKTÓBER	1	15	29	2 x mesačne	15		22		8	1	29	
NOVEMBER	12	26		2 x mesačne	12		19			26		
DECEMBER	10	23		2 x mesačne	10		17		3	22		

Odpad uložený v nesprávnom vreci / nádobe nebude odvezený.
Dodržujte farby vriec / nádob !

Marius Pedersen, a. s., Prevádzka Zvolen, Lieskovská cesta 15, Lieskovec, 960 01 Zvolen
Tel.: 045/ 5 321 764, 5 322 953, Fax: 045/ 5 479 366, Mobil: 0902 947 981e-mail: zvolen@mariuspedersen.sk, www.mariuspedersen.sk

príspevky/podnety/inzercia: dobronivskenoviny@gmail.com
DOBRONIVSKÉ NOVINY